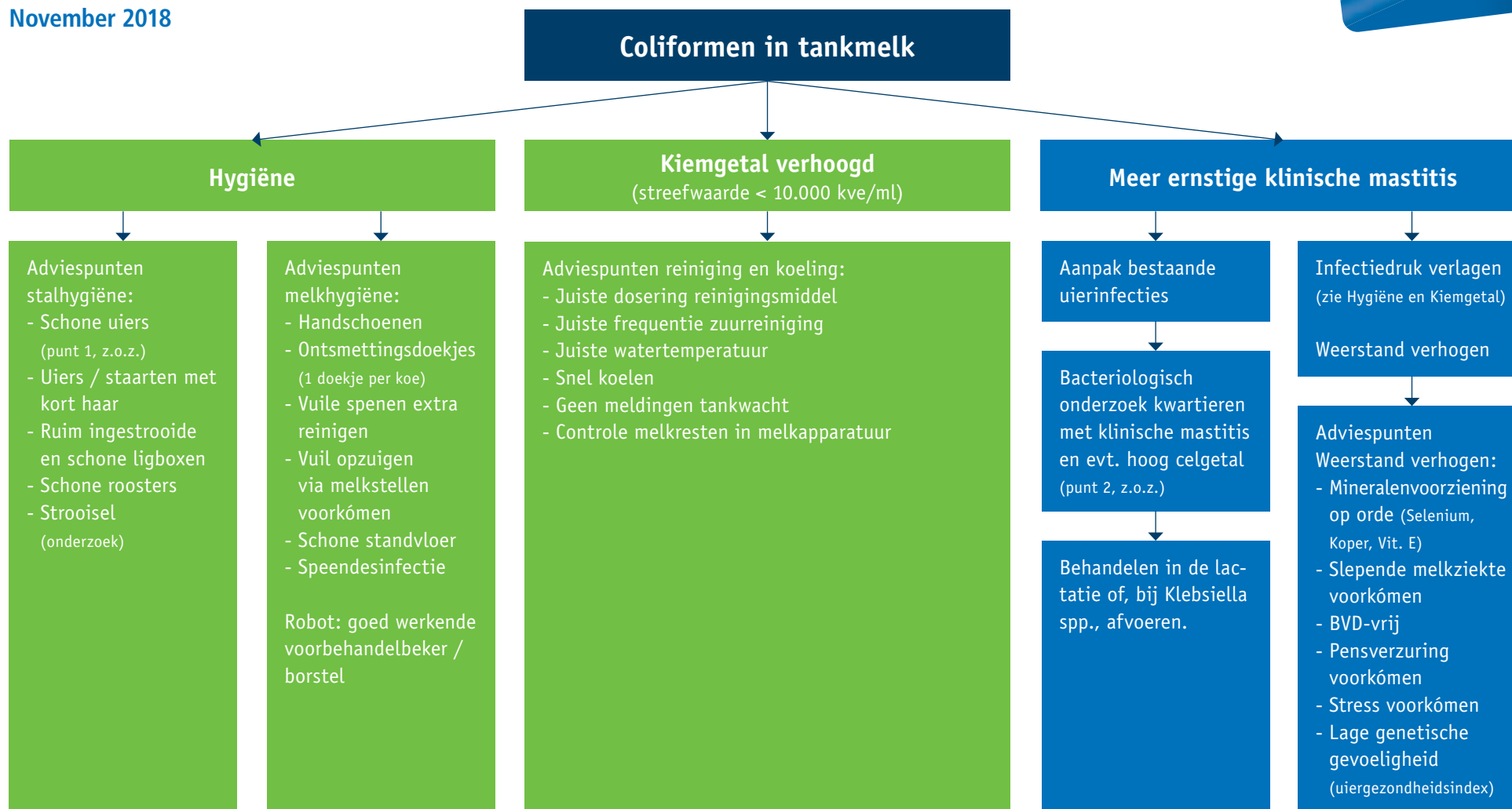

Beslisboom Coliformen

November 2018

TOELICHTING BESLISBOOM COLIFORMEN

Coliformen zijn een grote groep bacteriën, waartoe onder andere *Escherichia coli*, *Enterobacter spp.*, *Citrobacter spp.* en *Klebsiella spp.* behoren.

Oorzaken coliformen in tankmelk:

Hygiëne

In mest en strooisel kunnen van nature veel coliformen aanwezig zijn dus als de melk vervuild raakt met mest of strooisel zal het aandeel van deze bacteriën in de tankmelk stijgen. Dit kan komen door onvoldoende stalhygiëne, onvoldoende hygiëne tijdens het melken of door een incident (bijvoorbeeld een afgevalven melkstel en mest opzuigen). Dit geeft aan dat de infectiedruk vanuit de omgeving hoog is.

Reiniging en Koeling

Een andere mogelijkheid is dat er op bepaalde plaatsen in de melkinstallatie melkresten aangekoekt zijn waarin coliforme bacteriën kunnen overleven en zich kunnen vermenigvuldigen. Hierdoor kan het kiemgetal in de melk ook toenemen. Bij een verhoogd aantal coliformen in de tankmelk en een verhoogd kiemgetal in de tankmelk is het dus ook raadzaam om naar de reiniging en de koeling van de melkinstallatie te kijken.

(Klinische) uierontsteking

Mastitis veroorzakende coliformen (zoals *E.coli* en *Klebsiella spp.*) laten vaker een acute ernstige mastitis zien dan een milde klinische of subklinische uierontsteking. De koeien met een ernstige klinische mastitis zullen niet vaak in de tank worden gemolken. Echter, een enkele keer zijn er ook met Coliformen geïnfecteerde koeien zonder zichtbare verschijnselen. De melk van deze dieren kan in de tank terecht komen. Het is dus niet ondenkbaar dat koeien met een kwartier geïnfecteerd met een coliforme bacterie (bijvoorbeeld *Klebsiella spp.*) de oorzaak kunnen zijn voor een verhoging van het aandeel Coliformen in de tankmelk.

Hulpmiddelen:

1. Hygiëne Scorekaart

Met de Hygiëne Scorekaart kunt u de hygiëne van de uier, dijen en onderpoot scoren en vergelijken met de norm. Bij de uier is de norm dat minder dan 10% van de koeien de score 3 of 4 mag hebben. U kunt de kaart vinden op: www.gddiergezondheid.nl/UGA

2. Bacteriologisch onderzoek GD: B0 melk

Bacteriologisch onderzoek van individuele melkmonsters. Dankzij een nieuwe onderzoeksmethode op basis van lasertechniek (MALDI-TOF) is het nu mogelijk mastitisverwekkers nog sneller te vinden en bovendien specifiek te identificeren. De (deel)uitslag is binnen 24 tot 48 uur per mail beschikbaar, ook op zaterdag. Eventueel kan een antibiogram worden uitgevoerd om te bepalen voor welk antibioticum de mastitisverwekker (on)gevoelig is.

3. UGA-wijzer

In de beslisboom worden de belangrijkste aandachtspunten bij Coliformen in tankmelk benoemd. Daarnaast kan de UGA-wijzer u helpen met concrete aandachtspunten op uw bedrijf. U vindt de UGA-wijzer op: www.gddiergezondheid.nl/UGAwijzer